

Paris'te Kürtler konusuna değinmeden önce Avrupa'daki Kürt varlığının tarihine kısa değinmekte fayda var sanırım. Avrupa'daki Kürt topluluklarının kökeni 19. yüzyılın sonlarına kadar sürülebilir; örneğin başlangıçta 1898'de Kahire'de kurulmuş olan ilk Kürt gazetesi Kürdistan, çeşitli baskılar sonucu Cenevre'ye daha sonra da Birleşik Krallık'a taşınmıştır.

Bununla birlikte Avrupa'daki Kürt varlığı küçük sayılarda kalmış, 20. yüzyılın ilk dönemlerinde de etkin bir sayıya ulaşılmamıştır. Zamanla Avrupa'daki sayıları artan Kürt topluluğu özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısında bölgede etkin bir azınlık haline gelmiştir. Örneğin 1948'ten itibaren bir süre boyunca Paris'te Bulletin du Centre d'Études Kurdes isimli bir yayınıları bile olmuştur.

1960'lardaki Avrupa ekonomisinin büyümesiyle birlikte başta Almanya olmak üzere birçok Avrupa ülkesine binlerce Kürt işçi olarak gitmiş ve yerleşmiştir. Avrupa'daki Kürtlerin sayısı Orta Doğu'da çeşitli sebeplere dayanan, birbiriyle bağlantılı veya bağlantısız birçok şiddet olayı, savaş ve yıkım sebebiyle 1980'lerle birlikte giderek artmıştır. Zaman içinde Avrupa'daki Kürt diasporası birçok kültürel ve siyasi faaliyette bulunmuş, örneğin çeşitli TV kanalları kurmuş, büyük konserler gibi sanatsal etkinlikler tertip etmiş ve Avrupa siyasi arenasında yer almışlardır.

Şimdi gelelim Fransa'ya ve özel olarak Paris'e, 1960'lardan itibaren Avrupa'ya gelen göçmen Kürt işçilerin bir kısmı da Fransa'ya gelmiştir. Bu insanların büyük çoğunluğu Araba fabrikalarında işçi olarak çalışmıştır. Ancak 12 Mart ile birlikte küçük sayılarda insan yurt dışına çıkmışken, Türkiye'de gerçekleşen 12 Eylül 1980 darbesinden sonra bütün Avrupa'ya olduğu gibi Fransa'ya ve Paris'e gelmişlerdir.

Kuzey Kürdistan Kürtleri 1980 Darbesinden sonra politik sebeplerden dolayı Fransa'ya ve özel olarak ta Paris'e yoğun olarak yerleşmişlerdir. 12 Eylül'den sonra gelen Kürtlerin ilk grupları içinde büyük çoğunluğu Dersim kökenli olmak üzere, Maraş İlinin Elbistan ve Pazarcık ilçeleri ve Elâzığ İlinin Karakoçan ilçesinden göç eden Alevilerdendir.

1990'ların ortalarından itibaren ise göç edenler Özellikle Ağrı, Muş, Bingöl, Ardahan, Kars başta olmak üzere Müslüman Kürtlerin yoğun yaşadığı ve Kürt Özgürlük Hareketi ile TC Ordusu

Paris'te Kürtler

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Çarşamba, 25 Ekim 2017 18:18 -

---

arasında savaşın yoğun yaşandığı alanlardan olmuştur. 1970'lerde Fransa'daki Kürt sayısı 100'ü bulmazken bugün 250 bini geçiyor. Bunların üçte biri yani 70-80 bini Paris ve çevresindeki banliyölerde yaşamaktadır. Yine Paris'te yaşayan Kürtlerin % 80'inin mülteci olarak buralara yerleştiği belirtiliyor. Tabii bunların bir kesimi Fransız vatandaşı olurken, büyük bir kesimi de mülteci statüsünden göçmen işçi statüsüne dönüş yapmış bulunmaktalar.

Barış görüşmeleri sürecinde durma noktasına gelen mültecilik şimdilerde yine artarak devam etmektedir. Kürt sorunu demokratik ve eşitlik temelinde çözümediği sürece bu göç devam edecektir. Geri dönüş ise olanaklı görünmüyor.

Fransız Mülteci ve Vatansızları Koruma Ofisi (OFPRA) verilerine göre 1993-2012 yılları arasında Fransa'ya en fazla iltica başvurusu Türkiye'den yapıldı. İltica başvurularının büyük bölümünün Kürt kökenlilerden geldiği, ancak çoğunluğuna olumlu yanıt verilmediği belirtiliyor.

Fransa'ya 1993-2012 yılları arasında yaklaşık 54 bin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı iltica başvurusunda bulundu. Bu dönemde başvuranların yaklaşık 12 bini "siyasi mülteci" statüsüyle Fransız devletinin koruması altına alındı. OFPRA sadece 2012 yılında 2 bin 164 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşından iltica başvuru aldığını açıkladı. Ancak incelenen bin 771 dosyadan sadece yüzde 4,4'üne, yani 78'ine olumlu yanıt verildi, diğer başvurular ise reddedildi.

OFPRA, Türkiye kaynaklı başvuruların niteliğinin yıllardır değişmediğini, ezici çoğunluğu "PKK savaşçılarına destek verdiğini söyleyen veya bununla itham edilenler ya da Kürt partileri içinde militanlık yaptıkları için kaygı dile getirenlerin" oluşturduğunu not etti.

Türkiye kaynaklı iltica başvurusu sayısı ile Türkiye kökenli mevcut ilticacı arasındaki fark Türkiye'den gelenlerin ilticacı statüsünden vazgeçenlerin de başını çekiyor olmasından kaynaklanıyor. Fransız vatandaşlığına geçme veya Türkiye'ye geri dönüş nedeniyle sadece 2012 yılında siyasi mülteci statüsündekilerin yüzde 33'ünün bu statüden vazgeçtikleri belirtiliyor.

Fransa hâlâ Türkiye'yi "demokrasisi sağlam olmayan, temel hak ve özgürlüklere yeterince saygı duyulmayan ölkeler" listesinde tutuyor. Ermenistan, Bosna-Hersek, Gana, Moldova, Moğolistan, Senegal, Tanzanya ve Ukrayna gibi devletler geçtiğimiz yıllarda bu listeden çıkarılmış ve bu ölkelerin vatandaşları tarafından yapılan iltica başvurularının ezici çoğunluğu reddedilmeye başlanmıştı.

Kürtlerin Paris'e Kitlesele Yerleşmesi

Özellikle 1981 yılında Mitterand'ın iktidara gelmesiyle birlikte çıkardığı af yasası ile bu ülkede bulunan kağıtsızlara oturma hakkı tanımıştı. O süreçte Türkiye'den gelenlerin yanı sıra, başta Almanya olmak üzere Avrupa'nın birçok yerinde iltica istemleri kabul edilmemiş olan Kürtler Fransa'ya akın ettiler. O dönem Paris'te Yahudi tekstilcilere fason iş yapan konfeksiyon atölyeleri yeni yeni kuruluyordu. Bir tanıdık bulan kendini bu atölyelerde çalışıyormuş göstererek göçmen işçi statüsünde oturma alıyorlardı.

Daha sonra gelenler ise doğrudan iltica ediyorlardı. 1980 faşist darbesinden sonra Avrupa'ya gelen siyasi mültecilerin önemli bir kesimi de Ortadoğu'ya çıkmışlardı. Başlangıçta Filistin kamplarında kalarak eğitim görüp yeniden ülkeye dönmek amacıyla gelinen alan sonraki yıllarda Avrupa'ya çıkışın bir başka alternatif kapısı olmuştu. Kürt Özgürlük Hareketi dışındaki diğer Türkiyeli örgütlerin lider kadroları 1983'lerden itibaren yavaş yavaş Ortadoğu sahasını terk edip Avrupa'ya geldiler. Bunların önemli bir kesimi de Paris'e yerleşti.

Gelenler ilk önce göçmen işçi dernekleri oluşturdular. Ardından konfeksiyon başta olmak üzere, çeşitli işlerde çalışmaya başladılar. Paris dünyanın en pahalı şehirlerinden biriydi ve devletin verdiği ekonomik yardım hem 1 yıl ile sınırlıydı, hem de ihtiyaçları karşılamaktan çok uzaktı. Ev bulmak ise adeta imkansızdı. Kürtler derneklerine gelip gidiyor, işlemlerini yaptırmak için yardım istiyorlardı. O dönem burada öğrencilik yapanlar dışında Fransızca bilen kimse yoktu. Çeviri, iltica için ifade yazma dışarda yapıldığında parayla yapılıyordu. Ancak derneği olanlar bu işi biraz daha hesaplı yapıyorlardı. İnsanlar mesleksiz, parasız, biçareydiler.

Bu durumda tek iş kolu olarak tekstil sektörü vardı. Bir tanıdık bulan başlangıçta mesleği olmasa da ara işler yapmak adına çok cüzi paralarla konfeksiyon atölyelerinde günde 12-14 saat çalışmaya başladılar. Başlangıçta herkes geçici bir süreliğine geldiğini düşünüyor ve kısa bir süre sonra yeniden mücadeleye katılmak üzere geri döneceğine inanıyordu. Ancak gördük ki, Kürtler dışında hiç kimse mücadele amacıyla dönüş yapmayacaktı. İnsanlar geçim derdine düşmüşlerdi. Kürtlerde elbette geçim derdindeydi. Ancak siyasi mülteci Kürtler 1983-84 yıllarından sonra yönlerini dağlara dönecekti. Paris'te tanıdığım, birlikte yaşadığım, aynı yatakları paylaştığım onlarca Kürt genci Özgürlük Mücadelesine katılmak için buraları terk

ederek saflara katılacaktı. Bu katılım yıllarca sürecekti. Bu katılım hala da sürmektedir.

Bugün genelde gıda sektöründe çalışan Kürtler 1980'lerin ikinci yarısına kadar tekstil sektöründe de vardı. Özellikle Fransa'da 1989'a kadar tekstille uğraşan Kürt göçmenler, bu sektörün Kuzey Afrika ülkeleri ve Çin tarafından istila edilmesi üzerine başka alanlara yöneldi. Bugün Fransa'da dönerci restoranlar ve inşaat alanında çalışıyorlar. Paris ve çevresinde Kürtler tarafından işletilen 2 binin üzerinde dönerci, kebabçı bulunmakta. Yine iki binin üzerinde ayrı inşaat şirketi Kürt girişimciler tarafından işletiliyor. Fakat birkaçı hariç bu şirketlerin hemen hepsi taşeron.

Son yıllarda Kürtler bir de gıda sektöründe içecek, hazır döner ve gıda dağıtımını yapıyorlar. Yine Paris ve çevresinde sayıları yüzleri geçen gıda marketleri açmış bulunuyorlar. 1980'lerle birlikte Paris'e göç eden Kuzey Kürdistan Kürtlerinin burada doğan çocukları ana dillerini yeterince bilmiyorlar. Anne Baba'nın evde Kürtçe konuşması sonucu biraz Kürtçe öğrenmiş olsalar da, bu gençler arasında Kürt kimliği alt kimlik olarak kalmış bulunuyor.

Kürdistanlılar Paris'te Örgütleniyor

1960'larda "işçi" olarak Avrupa'ya ilk adımı atan Türkler ve Kürtler, o dönemde "gurbetçi" çatısı altında toplandılar. Her bölgeden insanımız Avrupa'ya gelmişti. 1970'lerde Türkiye'de yaşanan siyasi hareketlilik Avrupa'ya da sıçradı. Sol kimliği ağır basan örgütlenmeler gurbetçiler içinde taraftar bulmaya başladı. Ülkede olduğu gibi Avrupa'da da 12 Mart 1971 muhtırasıyla ertesinde başlayan Kürt kimliğinin şekillenmesi, 12 Eylül 1980 darbesiyle zirveye çıktı.

Bu tarihten itibaren Paris'te de Kürt kimliği ön plana çıktı. Türk mahalleleri yanına Kürt mahalleleri, Türk dernekleri yanına Kürt dernekleri kurulmaya başlandı. Kürt Özgürlük hareketinin 1984 yılında başlattığı siyasi ve silahlı mücadele Ülkenin dört bir yanında olduğu gibi Avrupa'da da karşılık buldu. İran Irak savaşı, ardından Körfez savaşı sonucu Irak ve İran'dan gelen Kürtler, Türkiye'den gelenlere katıldı. 1984-1989 arası hem Kürtlerin hem de Türk solunun yurtdışında yoğun biçimde örgütlendiği yıllar oldu. Paris'te ilk Kürt Derneği, Kürdistan Yurtsever İşçiler Derneği adıyla 1981 sonlarında Kuruldu. Lokal Paris'in ünlü Kürt-Türk mahallesi olarak bilinen Strasbourg Saint Denis semtinde idi. Bu dönemde Türkiyeli İşçiler Derneği vardı.

Paris'te Kürtler

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Çarşamba, 25 Ekim 2017 18:18 -

1984'lerle birlikte Paris'te birçok Türk ve Kürt göçmen Derneği daha kurulacaktı.

Yine Paris Kürt Enstitüsü 24 Şubat 1983 yılında kurulmuştur. 1982'de başlayan enstitü çalışmalarına dönemin Kürt aydınlarından olan Yılmaz Güney, Cegerxwîn, İsmet Şerif Vanlı ve Nurettin Zaza gibi isimler de destek verdiler. Paris Kürt Enstitüsünün önemli isimlerinden birisi de enstitü kurucusu ve başkanı Kendal Nezan'dır.

Çok zengin bir kütüphaneye de sahip olan Paris Kürt Enstitüsü yakın bir zamanda dijital bir Kütüphane kurmuştur. Kürt Dijital Kütüphanesi Paris Kürt Enstitüsünün 10 Aralık 2010 tarihinde çevrimiçi olarak kamuya açılan kütüphanesidir. İlk Kürt dijital kütüphanesi olma özelliği taşıyan bu kütüphane Kürtler ve Kürdistan hakkında onlarca farklı konuda yazılı belgelerden oluşmaktadır.

1984 15 Ağustos Kürt diriliş adımıandan sonra özellikle 1989-1996 yılları arasında dünyanın her yerine olduğu gibi Paris'e de büyük bir göç dalgası yaşandı. O dönem hemen her gün bir gemi dolusu Kürt Avrupa kapılarına dayanıyordu. Bu iltica dalgasına elbette Kürt olmadığı halde kendini Kürt olarak tanıtan insanlar da katılmaktaydı.

1999'da Kürt Halk Önderi Öcalan'ın uluslararası bir komplo sonucu Türkiye'ye kaçırılıp hapsedilmesinden sonra birçok ülkede olduğu gibi Fransa'da da mülteci yasalarının ağırlaştırılmasıyla bu göç dalgası giderek azaldı. Başlangıçta tek başına gelip Paris'e yerleşen Kürtler 2000'li yıllarla birlikte ailelerini de yanlarına getirip Paris'e kalıcı olarak yerleştiler.

Genel olarak Kürtler ve özelde de Kürdistan Özgürlük Hareketi taraftarı Kürtler Fransa'nın değişik şehirlerinde olduğu gibi Paris'te de en iyi örgütlenmiş azınlık olarak bilinmektedir.

İşçi Dernekleri yanında, akademik çalışmalar yapan Paris Kürt Enstitüsü gibi kurumlar da var. Geçmişte Paris'te tek bir dernek varken bugün Paris ve çevresinde 7 Kürt Demokratik Toplum Merkezi bulunmaktadır. Bunlara ek olarak Kadın, Kültür Sanat ve Gençlik Dernekleri ile Diplomatik faaliyet yürüten kurumlar da oluşmuş durumda. Paris'te başlayan Kürt örgütlülüğu giderek belli başlı Fransa şehirlerine yayıldı. Kürtlerin yoğunlaştığı hemen her şehirde dernekler açıldı. Yine aynı dönemde Kürdistanlılar inanç örgütlülükleri de oluşturduklar. Aleviler, Müslümanlar, Ezidiler ayrı ayrı sivil örgütlülüklerini başta Paris birçok kente kurumlaşarak geliştirdiler.

Paris Kürtleri buraya ilk geldiklerinden itibaren Kürt Özgürlük Hareketini desteklediler, on binlerin katıldığı yüzlerce eylem yaptılar, Kürt gençleri yönlerini dağa çevirerek mücadeleye katılım sağladılar. Bu destek bugün bile sürmektedir.

Bütün bu sivil örgütlülüğe rağmen bu örgütlenmelerin dışında kalan Paris'teki yeni nesil Kürtler bugün çok ciddi bir kimlik sorunuyla karşı karşıya. Birinci ve ikinci nesil genelde yaşadıkları ülkenin dilini öğrenmiyor. Kapalı bir toplum yapısı söz konusu. İnsanlar İş saatleri dışında kalan vakitlerinde ya düğüne gidiyor, ya taziyeye gidiyor. Uzun saatler çalıştıkları için çocuklarına ayıracak zamanları yok gibi. Yeni nesil okulda dil öğreniyor. Sokakta farklı bir yaşam tarzı var. Evine döndüğünde ise bambaşka bir dünya ile karşı karşıya. Üç farklı kültür arasında kalıyor çocuklar. Bağ kurulamazsa aileden tamamen uzak duruyorlar.

Fransa Kürtlere Baskı Yapıyor

Bir taraftan Kürtleri mülteci olarak kabul eden Fransa devleti öte yandan Kürt Özgürlük Mücadelesi taraftarlarına yönelik olarak dönem dönem büyük operasyonlar düzenleyecek ve adeta Kürt Özgürlük Hareketini; tutuklama yoluyla elinde tuttuğu Kürt siyasetçileri ile adeta rehin olarak dizayn etmeye çalışacaktı.

“Bu dönemin ilk büyük operasyonu 1993 yılında gerçekleşti. Bu aynı zamanda Türk rejiminin Kürtlere karşı kirli savaşı en üst boyutlara çıkardığı bir dönemdi. 21 Kasım 1993'de Fransız polisi ülke genelinde 17 Kürt derneği ile Kürtlere ait çok sayıda eve baskın düzenleyerek 110 kişiyi gözaltına aldı. Bunlardan bazıları tutuklandı ve 6 ay hapiste tutuldu. Bu operasyonun ardından bütün Kürt derneklerinin faaliyeti yasaklanırken, PKK'nin sözcüsü olduğu iddiasıyla Kürdistan Enformasyon Merkezi de basılarak çalışmaları durduruldu. Aynı yıl PKK Fransa'da ilk kez yasaklı örgütler arasına alındı. Böylece Avrupa'da PKK'yi fiilen yasaklayan ilk ülke ünvanını da Fransa aldı. PKK davası ise 2001 yılına kadar sürdü ve tüm yargılananlar beraat etti.

Kürtlerin ilk televizyon kanalı olan Med TV, 1999'da İngilizler tarafından yasaklandıktan sonra aynı yıl kurulan Medya TV, 2004 yılında Fransız makamlar tarafından susturuldu.

İkinci büyük operasyon 5 ve 6 Şubat 2007 tarihlerinde yargıç Thierry Fragnoli ve Jean-Louis Bruguière'in başlattığı soruşturma kapsamında gerçekleşti. Fransa ve Belçika'da Kürt siyasetçilere yönelik operasyonlarda, aralarında Kürt siyasetçiler Rıza Altun, Nedim Seven ve Canan Kurtyılmaz'ın da bulunduğu çok sayıda kişiyi gözaltına alındı. 9 Şubat'ta tutuklanan 14 Kürt siyasetçisinden 8'i 23 Şubat'ta serbest bırakılırken, 27 Şubat'ta İstinaf Mahkemesi'ne çıkarılan 4 Kürt siyasetçisi daha serbest bırakıldı.

Bu dava 2011 yılında 20 Haziran ile Temmuz sonu arasında görüldü. Karar ise 2 Kasım'da açıklandı. Paris Ceza Mahkemesi, yargılanan 17 Kürde bir yılda 5 yıla kadar varan tecilli hapis cezaları verirken, 18'inci kişiyi ise beraat ettirdi. Mahkeme ayrıca tüzel kişi olarak yargılanan Paris'teki Ahmet Kaya Kürt Kültür Merkezi'nin kapatılmasına karar verdi.”(Maksime Azadi ANF) Aynı mahkemece Marsilya Derneğine de kapatma kararı verildi. Toparlarsak sadece 2007-2017 arasında Fransa 266 Kürdü tutukladı. Bu konuda toplamda 24 dava dosyası var. Bu dosyaların büyük bir kesimi sonuçlansa da daha yargı önüne gelmesi beklenen soruşturmalar sürüyor.

Yine 9 Ocak 2013 tarihinde ise PKK kurucularından Sakine Cansız, KNK üyesi Fidan Doğan ve Gençlik örgütünden Leyla Şaylemez, Paris Kürt Enformasyon bürosunda katledilecekti. Bu katliamın Türk MİT'i tarafından yapıldığı ayan beyan ortadayken, Fransa sadece tetikçiyi yargılamayı seçti ve ne yazık ki bu yargılamada her ne hikmetse başlamadan tetikçi hapisanede öldü.

Fransa Kürtleri tutuklamakla yetinmedi. Türkiye'ye Fransa'da yaşayan Kürtlerle ilgili bilgi aktarımı da yaptı, yapıyor. İyi izlendiğinde görülecektir ki, Kürtlere yönelik her operasyondan sonra Türkiye Fransa ile çok önemli ihaleler vermiş, ekonomik anlaşmalar imzalamıştır.

Kürtler Paris'te Ne Kazandı Ne Kaybetti?

Burada yaşayan gençler bir yandan ülkedeki her olayla doğrudan ilgililer, diğer yandan da geleceklerini Avrupa'da inşa ediyorlar. Kürt gençler, Kürtlük ile Avrupalılık arasında sıkışmış durumda. Kürt aydınlar ise Kürtlüğün geleceğinde Avrupa'da yetişen 'Euro-Kürt nesli'nin etkili

olacağı görüşünde.

Avrupa çapında Aksiyon Dergisi tarafından yapılan bir araştırmada burada yaşayanlar bakın ne söylüyorlar: “Avrupa maddi anlamda bize çok şey verdi, fakat alıp götürdüklerini hiçbirimiz göremiyoruz. Ev verdiler, maaş veriyorlar, imkânlarımız ÷lkemize göre çok çok iyi; ama burada tanımsız bir toplumuz. Biz bu topluma ait değiliz, çocuklarımız da bize yabancı büyüyor. Kürt olduğum için buraya geldim, ama çocuklarım Kürt mü, Türk mü, İngiliz mi, Alman mı, Fransız mı? belli değil.”

Paris belki bize ekonomik birçok olanak sunmuş olabilir. Ancak alıp götürdüklerine bakarsak kazanan kim? Kaybeden kim? Tartışmalıdır. Çocuklarımız iki-üç kültür arasında kaldılar. Ana dilde eğitim yapan çocuk sayısı çok çok az. Gençler kendi kültürlerinden uzak büyüyorlar. Günün 24 saati Fransızca konuşuyor, Fransızca düşünüyorlar.

Bırakalım gençleri buralara bir an önce geri dönüp devrimci mücadeleye katılacaklarını söyleyenler bile halkına ait hiçbir kültürel, sosyal, siyasal etkinliğe katılma ihtiyacı duymuyor. Biz Avrupa'ya on binlerle geldik. ancak bugüne baktığımızda asimile olmayanlarımızın sayısı onlarla hesaplanabilir. İşte kazanç ve kayıp ortada.

Paris'te yaşayan Kürtlerin sadece dil problemi, uyum problemi, örgütlenme problemi yok. Aile içi sorunlar da ciddi bir sıkıntı kaynağı. Paris'e gelen Kürtler bir süre sonra ÷lkeden yakınlarını getiriyor. Yaşanan ekonomik sıkıntılar sebebiyle sosyal sorunlar pek göze batmıyor. Halbuki Avrupa ÷lkeleri son derece sosyal. Eşler, buraya gelince bakıyor, devlet ev ve maaş veriyor. Kadın kocasına artık katlanmıyor. En küçük bir olayda boşanıyor. Kürtler arasında parçalanmış aile oranı çok yüksek. Önceleri sadece ÷lkeden ve mutlaka aynı mezhepten olanlarla evleniliyordu. Fakat bugün başka milliyetten hatta başka dinden olanlarla bile evlilikler yapıyor. Aileler de bu durumu kabullenmeyince çocuk evden ayrılıyor.

Avrupa'nın tümünde olduğu gibi Paris'te de Kürtler arasında iletişimi Kürt medyası sağlıyor. Bu Medya'nın ana gövdesi Brüksel'den yayın yapan sıklıkla da kapatılan Kürt TV'leri oluyor. Bunun yanında Mezopotamya Haber Ajansı, ANF, Özgür Politika gibi günlük haber akışını sağlayan yayınlar, Değişik internet portalları, televizyon yayınları yanında değişik ÷lkelerde çeşitli periyotlarda yayın yapan radyolar var. Medya değişik ÷lkelerde olduğu gibi Paris'te yaşayan Kürtler arasında birlikteliği sağlıyor.

Birçok Kürt ailesi 30 yıldır Paris'te yaşamalarına rağmen Fransızca öğrenmemiş. Kimse buraya entegrasyon için gelmedi. Hemen döneceğiz diye düşündüler. Sonra gettolaşma yaşandı. Birçok semtte yoğunlaşan ev alımları görüyoruz. İnsanların diğer yabancı ve Fransızlarla hiçbir ilişkisi yok. Kendi kendilerine yeten ilişkiler geliştirmiş bulunuyorlar. Bu durumda yaşayan aileler dil öğrenmeye ihtiyaç duymuyorlar.

Ancak büyük çoğunluk böyle yaşarken bir kısım Kürt ise bu geleneksel Kürt toplumundan koparak sisteme entegre olmuş ve "beyaz yakalı Kürt" haline gelmiştir. Zaten bu beyaz yakalıların bir kısmı 12 Eylül darbesi sonrası politik mülteci olarak buraya gelen Kürt aydınlarından oluşuyor. Bu tip aydınlar doğrudan üniversite ya da sanat çevrelerine dahil oldular. Kürt toplumu ile fazla içli dışlı olmadılar.

12 Eylül darbesinden 37 yıl sonra dönüp baktığımızda buralara gelen Kürtlerin artık buldukları ülkelere yerleştiğini görüyoruz. Paris'te yaşayan Kürtlerin büyük kesimi yatırımlarını yine buraya yapıyorlar, ev alıyorlar, işyeri kuruyorlar, vatandaş oluyorlar. Artık cenazeler bile buldukları bölgelerin mezarlıklarına defnediliyor.

Avrupa'da yaşayan Kuzey Kürdistan Kürtlerinin %70'i bugün Kürt kimliğinin farkına varmış bulunuyor. Ancak politik örgütlülük içindeki oranları %15'e kadar düşmektedir. Bugün Avrupa'da yavaş ta olsa bir Kürt lobisi oluşmaktadır. Eğer bu konuda çabalar yoğunlaştırılabilirse, geleceğin Kürt lobisi AB'nin Türkiye ve Ortadoğu'ya ilişkin politikalarını etkileyecek bir konuma erişebilir.

Yani buradaki Kürt toplumunu uzun vadeli örgütlenme ve siyasete katma hesabı yapanlar artık sadece ülkede süren mücadeleye endeksli olarak yapılan örgütsel çalışmalarla yetinmemeli, Paris'li olmuş bir toplumu buranın siyasi yaşamına katma hesabını da yapmalıdırlar. Kürtler artık giderek göçmen statüsünden çıkmaktadır. Büyük çoğunluk Fransız vatandaşı olmakta, göçmen çocukları kendilerini Kürt kökenli Fransız olarak adlandırmaktadır. Gelecek kuşakları örgütlemek tek başına Kürdistan'da sürdürülen mücadeleyi anlatmakla olanaklı değil. Aynı zamanda Kürtlerin bu ülkedeki sorunlarına eğilmek, buradaki siyasal mücadele içinde yer almak gerekmektedir. Çünkü artık Avrupa'da yaşayan Kürtler burada kalıcıdır. Yani buralıdır. İzleyeceğimiz siyaset de bu duruma uygun olmak zorundadır.

Paris'te Kürtler

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Çarşamba, 25 Ekim 2017 18:18 -

Not: Bu yazı 21 Ekim 2017 tarihli Özgür Politika Gazetesinin PolitikART ekinde yayınlanmıştır.